

Dator och Internet i hemmet hos personer med funktionsnedsättning

– en jämförelse över åren
2006/07 och 2008/09

Hjälpmedelsinstitutet

Dator och Internet i hemmet hos personer med funktionsnedsättning

– en jämförelse över åren
2006/07 och 2008/09

Sara Brundell

© Hjälpmedelsinstitutet (HI), 2011
Ansvarig handläggare: Sara Brundell, HI
Foto: Bildarkivet.se
Formgivning: Ulla-Jane Saxberger, HI
URN:NBN:se:hi-2011-11377 (pdf)
Artikelnummer: 11377-pdf

Publikationen är endast utgiven i elektronisk form och kan hämtas som ett pdf-dokument på Hjälpmedelsinstitutets webbplats, www.hi.se. Den kan också beställas i alternativa format från HI.

Innehåll

Förord	7
Inledning	8
En översikt – tillgång till dator och Internet för befolkningen 16 år och äldre	9
Redogörelse av grupper med och utan funktionsnedsättningar	10
Definitioner	12
Ålderstruktur, kön och funktionsnedsättning	13
Antal intervjuer	17
Tillgång till dator	18
Tillgång till Internet	23
Sammanfattande kommentarer	31

Förord

Hjälpmedelsinstitutet (HI) publicerar statistik inom hjälpmedelsområdet.

Under de senaste åren i Sverige har tillgången till dator och Internet i hemmet ökat markant. Allt fler tjänster finns att tillgå på Internet.

Informationstekniken har blivit en allt viktigare resurs för att hantera vardagen. Denna resurs kan många gånger vara mer betydelsefull för dem som har en funktionsnedsättning än för dem som inte har en funktionsnedsättning.

Denna publikation är en uppföljning av **Dator och Internet i hemmet hos personer med funktionsnedsättning – en jämförelse över åren 1998/99, 2000/01, 2002/03 och 2004/05.**

I studierna jämförs tillgången hos olika grupper med funktionsnedsättning med övriga befolkningen.

Uppgifterna i denna publikation är hämtade ur Statistiska centralbyråns (SCBs) årliga levnadsnivåundersökning, ULE, för åren 2006/07 och 2008/09.

Sundbyberg, oktober 2011
Hjälpmedelsinstitutet

Susann Forsberg
Avdelningschef

Inledning

I vilken omfattning har personer med funktionsnedsättning tillgång till dator och Internet i hemmet? Finns en klyfta i förhållande till övriga befolkningen?

Hjälpmedelsinstitutet har i samverkan med SCB försökt besvara dessa frågor i fem rapporter. Det nu aktuella materialet är följden av en förnyad studie som har genomförts med Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) 2006, 2007, 2008 och 2009 som bas för befolkningen 16 år och äldre. Förändringar över tiden bör tolkas med försiktighet, då ULF-undersökningarna genomgått förändringar i genomförandet (2006 och 2008) och uppvägningsförfarandet (2008)¹.

Tidigare rapporter är Dator och Internet hemma hos personer med funktionsnedsättning (Hjälpmedelsinstitutet, 2001), Dator och Internet i hemmet hos personer med funktionsnedsättning - en jämförelse mellan åren 1998/99–2000/01 (Hjälpmedelsinstitutet, 2002), Dator och Internet i hemmet hos personer med funktionsnedsättning – en jämförelse över åren 1998/99, 2000/01 och 2002/03 (Hjälpmedelsinstitutet, 2005) samt Dator och Internet i hemmet hos personer med funktionsnedsättning – en jämförelse över åren 1998/99, 2000/01, 2002/03 och 2004/05 (Hjälpmedelsinstitutet, 2006).

Rapporterna är baserade på uppgifter från SCBs årliga levnadsnivåundersökning, Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF), för åren 1998/99, 2000/01, 2002/03, 2004/05.

För studierna har de grupper av personer med funktionsnedsättning valts ut som är intressanta i ett IT-sammanhang. Hur avgränsningen av grupper med funktionsnedsättning gjorts redogör rapporterna för.

---

¹ Se mer information om ULF på SCB:s webbplats, www.scb.se

En översikt – tillgång till dator och Internet för befolkningen 16 år och äldre

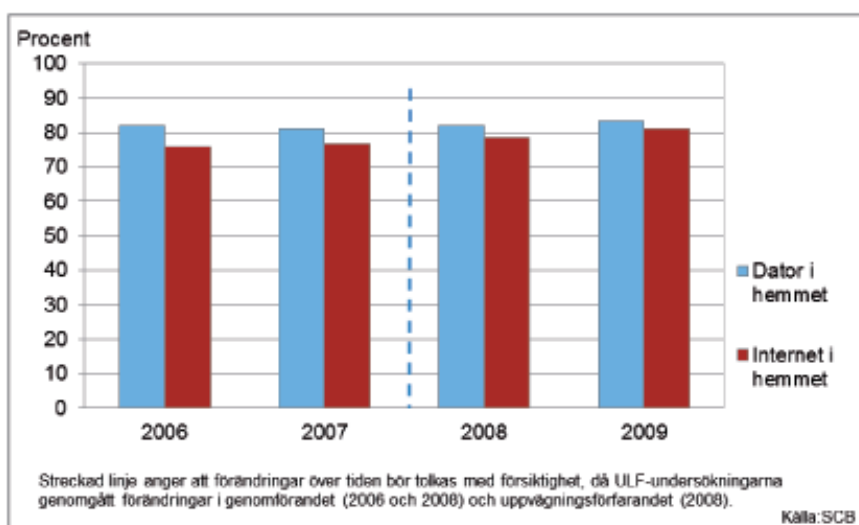
I mitten av nittiotalet hade ungefär en fjärdedel av befolkningen mellan 16–84 år tillgång till dator. Några år senare (1998) hade drygt hälften tillgång till dator och vid den mätningen undersökte man även andelen med tillgång till Internet vilken utgjorde en tredjedel i befolkningen 16–84 år.

Tabell 1 och Diagram 1 visar den skattade andelen samt skattat antal personer som har tillgång till dator och Internet i hemmet för befolkningen, 16 år och äldre.

Tabell 1. Skattade andelen samt skattat antal personer som har tillgång till dator respektive Internet i hemmet 2006–2009, 16–w år (%)².

	2006	2007	2008	2009
Dator i hemmet	82,0	81,2	81,9	83,3
Internet i hemmet	75,8	76,8	78,6	81,1
Skattat antal i befolkningen (1000-tal)	7 077	7 416	7 654	7 728
Antal intervjuer	2 743	5 628	6 769	8 524

Diagram 1. Skattade andelen samt skattat antal personer som har tillgång till dator respektive Internet i hemmet 2006–2009, 16–w år (%).

² Streckad linje anger att förändringar över tiden bör tolkas med försiktighet, då ULF-undersökningarna genomgått förändringar i genomförandet (2006 och 2008) och uppvägningsförfarandet (2008).

Redogörelse av grupper med och utan funktionsnedsättningar

I ULF anges personer med funktionsnedsättning i tre kategorier; de som är rörelsehindrade (har svårt att förflytta sig), har nedsatt syn eller nedsatt hörsel. Genom att dra nytta av kartläggningen av sjukdomspanoramata i ULF har dessa kategorier kompletterats med individer som har sjukdomar i mage-njurar-urinorganen och med dem som har svåra eller mycket svåra besvär av sjukdomar i rörelseorganen³ men kan förflytta sig.

Sedan länge har ULF samlat in uppgifter som möjliggör att identifiera några klassiska grupper av personer med funktionsnedsättning. De är kategorierna rörelsehindrade, de med nedsatt syn eller med nedsatt hörsel i befolkningen 16–84 år. Under senare år har även personer som är över 84 år intervjuats.

Att klassificeras som en person med rörelsehinder i ULF innebär att man inte kan springa 100 meter om man har bråttom eller inte kan gå i trappor utan besvär eller stiga på en buss obehindrat eller ta en kortare promenad på fem minuter i rask takt.

Normalt rörliga definieras som att man klarar att springa 100 meter. ”Normalt rörlig” är man i bemärkelsen att man kan förflytta sig själv obehindrat. Man kan t.ex. ha nedsatt syn eller andra sjukdomar eller besvär som gör det svårt att klara vardagliga sysslor i hemmet, men ändå anses som normalt rörlig.

I ULF klassificeras en person att ha nedsatt hörsel om han/hon inte utan svårighet kan höra vad som sägs i samtal med flera personer (med eller utan hörapparat).

Nedsatt syn har den som inte utan svårighet kan läsa vanlig text i dagstidning (med eller utan glasögon).

Begreppet funktionsnedsättning handlar generellt om människors kroppsliga och själsliga tillstånd och deras förmåga att uppfylla krav som olika situationer innebär. ULFs kartläggning av sjukdomspanoramata och enskilda sjukdomars effekt på livsföringen lämnar underlag för att skapa ytterligare grupper av personer med funktionsnedsättning.

---

³ Se WHO:s indelningar av sjukdomar ICD-10. Tillämpning enligt Socialstyrelsens klassifikation av sjukdomar och hälsoproblem 1997. Sjukdom i mage-njurar-urinorgan innebär minst en diagnos i diagnosintervallet 520-599 enligt ICD9, sjukdomskapitel IX: ”Matsmältningsorganens sjukdomar” och kapitel X: ”Urinorganens och könsorganens sjukdomar”. Rörelseorganens sjukdomar motsvarar sjukdomarna under kapitel XIII (Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven).

För redovisningen har här valts att utnyttja WHO's klassifikation av sjukdomar samt den svårighetsgrad dessa sjukdomar innebär för individen. På grundval av denna klassifikation särskiljs två kategorier: individer med mag- eller njursjukdom och individer med svåra eller mycket svåra besvär av rörelseorganens sjukdomar. I den senare kategorin ingår inte de som är rörelsehindrade enligt definitionen ovan, vilken omfattar dem där rörelsehindret leder till svårigheter att förflytta sig. (På detta sätt fås egentligen två kategorier med problem att röra sig; en kategori med svårigheter att förflytta sig och en som har problem med rörelseförmågan men kan förflytta sig.)

De grupper, som valts ut för studien, har funktionsnedsättningar som delvis kan kompenseras av dator och Internet. Personer med sjukdomar i mage-njurar-urinorgan kan av olika anledningar ha svårigheter att obehindrat röra sig i samhället och de kan också vid sin behandling vara bundna till hemmet. De kan därmed på ett liknande sätt som rörelsehindrade ha extra stor nytta av dator och Internet i hemmet.

Även andra grupper med funktionsnedsättningar kan ha nytta av dator och Internet, exempelvis personer med läs- och skrivsvårigheter, med tal- och språkskador eller andra kognitiva problem. Uppgifterna i ULF ger dock inte möjligheter att avgränsa dessa grupper.

Som jämförelsegrupp till "Någon funktionsnedsättning" eller de olika grupperna med funktionsnedsättningar har valts den del av befolkningen som svarat nej på följande frågor i ULF:

"Har du några kroniska eller långvariga sjukdomar eller besvär?" samt "Tar du regelbundet medicin för någonting (annat än det vi just talade om)?" (frågelydelsen 2005–2007)

"Har du några kroniska sjukdomar eller andra långvariga besvär med hälsan?" samt "Tar du regelbundet medicin för något (annat än det vi just talat om)?" (frågelydelsen 2008–)

Vi kallar i vår undersökning denna grupp "Ej funktionshindrade" utifrån SCB's definition. Det kan uppmärksammas att det i denna jämförelsegrupp finns individer med traditionell funktionsnedsättning enligt de först nämnda kriterierna i vår jämförelsegrupp. De utgörs nästan uteslutande av dem som har nedsatt hörsel. En tidigare kontroll visade att cirka en tredjedel av dem som har nedsatt hörsel inte anser sig ha någon "långvarig sjukdom... någon funktionsnedsättning etc.". Man hade kunnat välja att inte låta dessa personer med hörselproblem ingå i jämförelsegruppen. Effekten på skattningarna skulle dock bli försumbar.

En sammanslagen kategori har också bildats, som består av dem som har någon funktionsnedsättning, dvs. tillhör någon av de två kategorierna rörelsehindrade, de med nedsatt syn eller hörsel samt personer med sjukdomar som rör mage-njurar-urinorgan.

Märk väl att "Ej funktionshindrade" skall tolkas ganska strikt, då "Ej funktionshindrade" plus "Någon funktionsnedsättning" inte blir 100 procent.

Definitioner

Ej funktionshindrade	Svarat "Nej" på följande frågor: 2005–2007 "Har du några kroniska eller långvariga sjukdomar eller besvär?" samt "Tar du regelbundet medicin för någonting (annat)"? 2008– "Har du några kroniska sjukdomar eller andra långvariga besvär med hälsan?" samt "Tar du regelbundet medicin för något (annat)"?
Rörelsehindrade	Kan ej springa kortare sträcka (ca 100 m) samt ej stiga upp på buss obehindrat och/eller ej ta en kortare promenad.
Besvär från rörelseorganen men inte rörelsehindrade	Har minst en sjukdomsdiagnos i rörelseorganens sjukdomar, men är inte rörelsehindrad, dvs. kan stiga på en buss obehindrat och ta en kortare promenad men kan ej springa en kortare sträcka (ca 100 m).
Nedsatt syn	Kan ej utan svårighet läsa vanlig text i en dagstidning.
Nedsatt hörsel	Kan ej utan svårighet höra vad som sägs i samtal mellan fler personer.
Sjukdom i mage-njurar-urinorgan	Minst en diagnos i diagnosintervallet 520-599 enligt ICD9, sjukdomskapitel IX: "Matsmältningsorganens sjukdomar" och kapitel X: "Urinorganens och könsorganens sjukdomar".
Någon funktionsnedsättning	Är rörelsehindrade eller har besvär från rörelseorganen men är ej rörelsehindrade, eller har någon sjukdom i mage-njurar-urinorgan, eller har nedsatt syn eller hörsel.

Åldersstruktur, kön och funktionsnedsättning

Tabell 2.1–2.4 nedan visar åldersstrukturen för grupper med funktionsnedsättning och utan funktionsnedsättning. Tabell 2.1 och tabell 2.3 visar för åren 2006–07 samt tabell 2.2 och tabell 2.4 för åren 2008–09.

Allmänt gäller att tillgången till dator och Internet avtar med stigande ålder. För att kunna göra rättvisande jämförelser mellan grupper med funktionsnedsättning och grupper utan funktionsnedsättning avseende tillgången till dator och Internet bör alltså ålderns betydelse neutraliseras. Detta görs genom så kallad åldersstandardisering, vilket ger de båda grupperna samma åldersstruktur. Ett vägningsförfarande tillämpas där personer med funktionsnedsättningar får samma åldersfördelning som ”Ej funktionshindrade” i respektive redovisningsgrupp. Resultatet av det förfarandet anges fortsättningsvis som ”standardiserade andelar”. Om inget annat anges i tabellerna så rör det sig om ”faktiska andelar”.

Tabell 2.1. Åldersstruktur bland grupper med funktionsnedsättning och utan funktionsnedsättning efter ålder 2006–07, (%).

	Båda könen				Summa	Andel i befolkningen
	16-44 år	45-64 år	65-84 år	85- år		
Befolkningen 16+ år	47,0	32,7	18,7	1,7	100	
Ej funktionshindrade	63,4	28,9	7,6	0,2	100	52,9
Rörelsehindrade	8,1	23,2	53,2	15,5	100	6,3
Besvär från rörelseorganen men inte rörelsehindrade	30,2	45,0	23,6	1,2	100	12,5
Nedsatt syn	19,3	31,5	38,5	10,7	100	2,1
Nedsatt hörsel	21,7	39,3	35,0	4,0	100	13,5
Sjukdom i mage-njurar-urinorgan	36,2	32,0	28,0	3,9	100	3,9
Någon funktionsnedsättning	25,1	38,4	32,1	4,3	100	31,2

Tabellen visar hur åldersstrukturen (2006–07) ser ut för personer med olika funktionsnedsättningar, ej funktionshindrade⁴ samt befolkningen i övrigt.

Uppgifterna för 2006–07 visar exempelvis att bland personer med rörelsehinder är cirka 69 procent 65 år och äldre, cirka 16 procent 85 år och äldre.

⁴ Se definition under Redogörelse av grupper med och utan funktionsnedsättningar.

Tabell 2.2 Åldersstruktur bland grupper med funktionsnedsättning och utan funktionsnedsättning efter ålder 2008–09, (%).

	Båda könen				Summa	Andel i befolkningen
	16-44 år	45-64 år	65-84 år	85- år		
Befolkningen 16+ år	45,7	31,3	19,1	3,9	100	
Ej funktionshindrade	63,6	27,5	8,1	0,8	100	54,1
Rörelsehindrade	7,3	27,3	42,2	23,2	100	7,4
Besvär från rörelseorganen men inte rörelsehindrade	24,5	43,9	28,3	3,3	100	9,2
Nedsatt syn	14,3	32,6	35,0	18,1	100	3,9
Nedsatt hörsel	19,2	35,1	36,8	8,9	100	17,5
Sjukdom i mage-njurar-urinorgan	31,4	41,5	22,0	5,1	100	3,1
Någon funktionsnedsättning	21,0	36,7	33,4	8,9	100	31,7

Tabellen visar hur åldersstrukturen (2008–09) ser ut för personer med olika funktionsnedsättningar, ej funktionshindrade⁵ samt befolkningen i övrigt.

Uppgifterna för 2008–09 visar exempelvis att bland personer med rörelsehinder är cirka 65 procent 65 år och äldre, cirka 23 procent 85 år och äldre.

Tabell 2.3. Åldersstruktur bland grupper med funktionsnedsättning och utan funktionsnedsättning efter kön och ålder 2006–07, (%).

	Män				Summa	Andel bland män
	16-44 år	45-64 år	65-84 år	85- år		
Befolkningen 16+ år	48,5	33,2	17,2	1,1	100	
Ej funktionshindrade	64,3	29,1	6,6	0,0	100	57,2
Rörelsehindrade	4,2	24,5	58,5	12,8	100	4,1
Besvär från rörelseorganen men inte rörelsehindrade	29,7	47,4	22,1	0,8	100	10,3
Nedsatt syn	21,7	39,4	30,3	8,6	100	1,6
Nedsatt hörsel	21,1	40,1	36,2	2,6	100	15,4
Sjukdom i mage-njurar-urinorgan	27,9	38,0	29,7	4,4	100	3,3
Någon funktionsnedsättning	24,2	41,4	31,5	2,9	100	28,6

⁵ Se definition under Redogörelse av grupper med och utan funktionsnedsättningar.

	Kvinnor					Andel bland kvinnor
	16-44 år	45-64 år	65-84 år	85- år	Summa	
Befolkningen 16+ år	45,5	32,2	20,1	2,2	100	
Ej funktionshindrade	62,3	28,6	8,7	0,4	100	48,7
Rörelsehindrade	10,0	22,6	50,6	16,8	100	8,4
Besvär från rörelseorganen men inte rörelsehindrade	30,5	43,4	24,6	1,5	100	14,6
Nedsatt syn	17,8	26,7	43,5	12,0	100	2,6
Nedsatt hörsel	22,5	38,3	33,5	5,7	100	11,7
Sjukdom i mage-njurar-urinorgan	42,1	27,6	26,7	3,5	100	4,5
Någon funktionsnedsättning	25,9	35,9	32,6	5,6	100	33,7

Tabellerna visar hur åldersstrukturen ser ut för personer med olika funktionsnedsättningar, ej funktionshindrade⁶ samt befolkningen i övrigt.

Uppgifterna för 2006–2007 visar exempelvis att bland män med rörelsehinder är cirka 71 procent 65 år och äldre, cirka 13 procent 85 år och äldre. Motsvarande uppgift för kvinnorna är att cirka 67 procent är 65 år och äldre, cirka 17 procent är 85 år och äldre. Kvinnor har i högre grad än män ett rörelsehinder eller besvär från rörelseorganen medan männen i högre grad har nedsatt hörsel.

Tabell 2.4. Åldersstruktur bland grupper med funktionsnedsättning och utan funktionsnedsättning efter kön och ålder 2008–09, (%).

	Män					Andel bland män
	16-44 år	45-64 år	65-84 år	85- år	Summa	
Befolkningen 16- år	47,6	31,8	17,8	2,7	100	
Ej funktionshindrade	64,7	27,4	7,4	0,5	100	57,9
Rörelsehindrade	9,6	28,7	41,0	20,7	100	5,1
Besvär från rörelseorganen men inte rörelsehindrade	27,4	44,9	24,4	3,4	100	7,1
Nedsatt syn	17,3	35,0	35,3	12,3	100	3,1
Nedsatt hörsel	19,0	35,9	38,2	6,9	100	19,4
Sjukdom i mage-njurar-urinorgan	27,0	41,7	27,6	3,7	100	2,7
Någon funktionsnedsättning	21,7	37,6	33,7	7,1	100	29,3

⁶ Se definition under Redogörelse av grupper med och utan funktionsnedsättningar.

	Kvinnor				Summa	Andel bland kvinnor
	16-44 år	45-64 år	65-84 år	85- år		
Befolkningen 16- år	43,8	30,8	20,3	5,0	100	
Ej funktionshindrade	62,3	27,6	8,9	1,2	100	50,3
Rörelsehindrade	6,1	26,6	42,9	24,4	100	9,7
Besvär från rörelseorganen men inte rörelsehindrade	22,7	43,3	30,7	3,3	100	11,3
Nedsatt syn	12,3	31,1	34,8	21,9	100	4,6
Nedsatt hörsel	19,5	34,1	35,1	11,3	100	15,7
Sjukdom i mage-njurar- urinorgan	34,7	41,3	17,8	6,3	100	3,5
Någon funktionsnedsättning	20,4	36,0	33,2	10,5	100	34,0

Tabellerna visar hur åldersstrukturen ser ut för personer med olika funktionsnedsättningar, ej funktionshindrade⁷ samt befolkningen i övrigt.

Uppgifterna för 2008–09 visar exempelvis att bland män med rörelsehinder är cirka 62 procent 65 år och äldre, cirka 21 procent 85 år och äldre. Motsvarande uppgift för kvinnorna är att cirka 67 procent är 65 år och äldre samt cirka 24 procent 85 år och äldre. Kvinnor har i högre grad än män ett rörelsehinder eller besvär från rörelseorganen medan männen i högre grad har nedsatt hörsel.

⁷ Se definition under Redogörelse av grupper med och utan funktionsnedsättningar.

Antal intervjuer

Tabell 2.5. Antal intervjuer bland grupper med funktionsnedsättning och utan funktionsnedsättning och motsvarande antal/andel i befolkningen 2006–07.

Personer 16 år och äldre, 2006–07, Procent.

	Andel i befolkningen	Skattat antal i befolkningen (1000-tal)	Antal intervjuer
Befolkningen 16+ år		7 246	8 371
Ej funktionsnedsatt	52,9	3 833	4 441
Rörelsehindrade	6,3	453	504
Besvär från rörelseorganen men inte rörelsehindrade	12,5	904	1 044
Nedsatt syn	2,1	152	170
Nedsatt hörsel	13,5	979	1 117
Sjukdom i mage-njurar-urinorgan	3,9	283	316
Någon funktionsnedsättning	31,2	2 258	2 559

Källa: SCB, Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF)

Tabell 2.6. Antal intervjuer bland grupper med funktionsnedsättning och utan funktionsnedsättning och motsvarande antal/andel i befolkningen 2008–09.

Personer 16 år och äldre, 2008–09, Procent.

	Andel i befolkningen	Skattat antal i befolkningen (1000-tal)	Antal intervjuer
Båda könen 16+ år		7 691	15 293
Ej funktionsnedsatt	54,1	4 160	7 981
Rörelsehindrade	7,4	567	1 183
Besvär från rörelseorganen men inte rörelsehindrade	9,2	703	1 416
Nedsatt syn	3,9	285	579
Nedsatt hörsel	17,5	1 294	2 794
Sjukdom i mage-njurar-urinorgan	3,1	237	468
Någon funktionsnedsättning	31,7	2 436	5 078

Källa: SCB, Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF)

Tillgång till dator

Tabellerna 3a och 3b visar tillgången till dator i hemmet bland personer med och utan funktionsnedsättning efter åldersgrupp och kön.

Tabell 3a. Tillgång till dator i hemmet bland personer med funktionsnedsättning och utan funktionsnedsättning (2006–07) – (2008–09) efter åldersgrupp, (%)⁸.

		2006-2007	2008-2009
Ej funktions- hindrade	16-44 år	94,7	96,5
	45-64 år	89,2	92,6
	65-84 år	60,3	62,2
	85- år-	..	..
	16- år-	90,4	92,0
Någon funktions- nedsättning	16-44 år	93,4	93,4
	45-64 år	82,9	84,8
	65-84 år	41,8	49,9
	85- år-	6,2	10,8
	16- år-	69,9	68,8

.. = Uppgift alltför osäker för att redovisas.

Datortillgången ökar stadigt över tiden och under de senaste åren i högre takt för personer med funktionsnedsättning än för personer utan funktionsnedsättning.

Man ser att den tidigare skillnaden i datorinnehav bland yngre personer inte är stor längre och att det nu handlar om en skillnad på några procentenheter.

Tillgången minskar med stigande ålder i båda grupperna. Möjligen kan man se en ökning bland de äldre personer med funktionsnedsättning mellan åren 2006–07 och 2008–09 även om förändringar över tiden bör tolkas med försiktighet, då ULF-undersökningarna genomgått förändringar i genomförandet (2006 och 2008) och uppvägningsförfarandet (2008). Det framgår också att, den allmänna ökningen över tiden till trots, skillnaden i tillgång till dator väsentligen kvarstår mellan gruppen personer med funktionsnedsättning och utan funktionsnedsättning.

⁸ Förändringar över tiden bör tolkas med försiktighet, då ULF-undersökningarna genomgått förändringar i genomförandet (2006 och 2008) och uppvägningsförfarandet (2008).

Tabell 3b. Tillgång till dator i hemmet bland personer med funktionsnedsättning och utan funktionsnedsättning 2008–09 efter kön och åldersgrupp, (%).

		Dator i hemmet	
		Ej funktions- hindrade	Någon funktions- nedsättning
Män	16-44 år	96,6	93,8
	45-64 år	92,8	86,6
	65-84 år	69,8	57,5
	85- år-	..	17,5
	16- år-	93,2	73,8
Kvinnor	16-44 år	96,3	93,1
	45-64 år	92,4	83,2
	65-84 år	55,1	43,2
	85- år-	..	7,0
	16- år-	90,6	64,5
Båda könen	16-44 år	96,5	93,4
	45-64 år	92,6	84,8
	65-84 år	62,2	49,9
	85- år-	..	10,8
	16- år-	92,0	68,8

.. = Uppgift alltför osäker för att redovisas.

I tabell 3b visas tillgången till dator för män respektive kvinnor i olika åldersklasser. Män har i högre grad än kvinnor tillgång till dator i hemmet.

Det är inga större könsskillnader fram till 65 år men däremot finns det skillnader mellan grupperna. De äldre kvinnorna med och utan funktionsnedsättning har visat sig i materialet vara en grupp som har så kallad låg tillgång till dator.

En högre andel män än kvinnor har tillgång till dator i hemmet och detta gäller bland grupper med funktionsnedsättning samt utan funktionsnedsättning. Den stora skillnaden finns bland de äldre (65–84 år) i undersökningen. I faktiska andelar har knappt 70 procent av männen i åldersgruppen 65–84 år utan funktionsnedsättning tillgång till dator i jämförelse med knappt 58 procent av männen med funktionsnedsättning. Motsvarande siffror för kvinnorna i samma åldersgrupp är cirka 55 procent respektive 43 procent. Äldre män med funktionsnedsättningar tycks i högre grad ha tillgång till dator i hemmet än både äldre kvinnor med funktionsnedsättning samt utan funktionsnedsättning.

Det är högst troligt att dessa differenser kommer att minska kraftigt eller utjämnas i takt med att när yngre personer med mer IT-vana kommer att nå det äldre åldersskiktet.

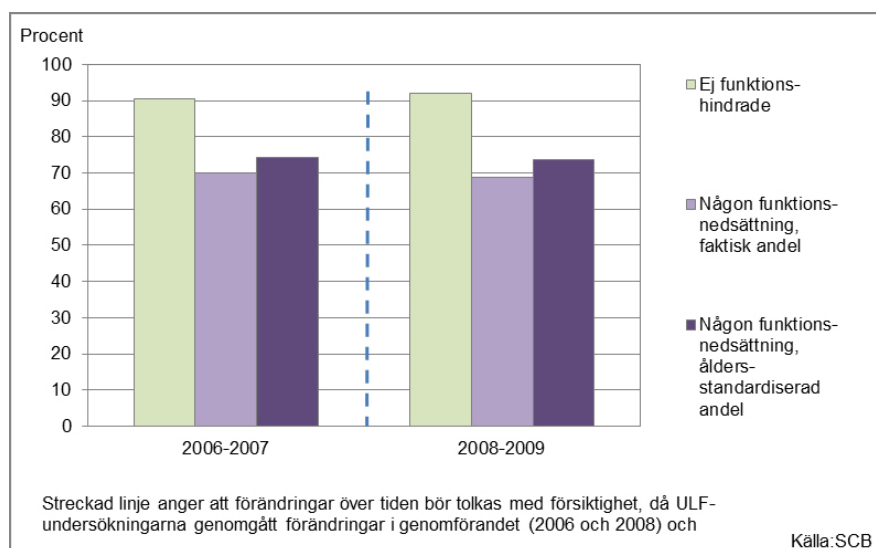
Tillgången till dator 2006–07 respektive 2008–09 (se tabell 4 och diagram 2) i de två grupperna, utan funktionsnedsättning och med någon funktionsned-

sättning. Det finns fortfarande en viss skillnad mellan grupperna vad gäller tillgången till dator. I gruppen ”Ej funktionshindrade” har (2008–09) 92 procent tillgång till dator mot knappt 74 procent i gruppen med någon funktionsnedsättning, åldersstandardiserade andelar.⁹

Tabell 4. Tillgång till dator i hemmet bland grupper med funktionsnedsättning och grupper utan funktionsnedsättning (2006–07) – (2008–09). Faktiska och standardiserade andelar i befolkningen, 16–w år, (%)¹⁰.

	Dator i hemmet	
	2006-2007	2008-2009
Ej funktionshindrade	90,4	92,0
Någon funktionsnedsättning, faktisk andel	69,9	68,8
Någon funktionsnedsättning, åldersstandardiserad andel	74,4	73,7

Diagram 2. Tillgång till dator i hemmet bland grupper med funktionsnedsättning och grupper utan funktionsnedsättning (2006–07) – (2008–09). Faktiska och standardiserade andelar i befolkningen, 16–w år, (%).

I gruppen utan funktionsnedsättning (2006–07, 2008–09) har något mer än 90 procent tillgång till dator mot knappt 75 procent i gruppen med någon funktionsnedsättning, standardiserade andelar.

Tillgången till dator 2006–07 respektive 2008–09 (se tabell 5, diagram 3) efter kön för grupper utan funktionsnedsättning och med funktionsnedsätt-

⁹ Denna skillnad är statistiskt signifikant på 0,001 nivå (***)

¹⁰ Streckad linje anger att förändringar över tiden bör tolkas med försiktighet, då ULF-undersökningarna genomgått förändringar i genomförandet (2006 och 2008) och uppvägningsförfarandet (2008).

ning. Det finns fortfarande en viss skillnad mellan grupperna vad gäller tillgången till dator.

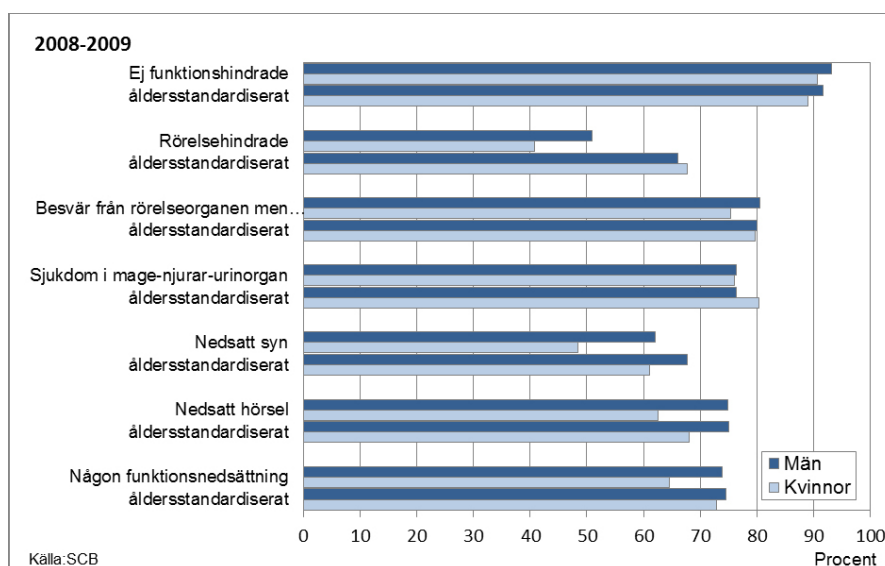
Tabell 5. Tillgång till dator i hemmet för olika grupper, (2006–07)– (2008–09). Faktiska och ålderstandardiserade andelar i befolkningen, 16–w år, (%)

	Dator i hemmet					
	Män		Kvinnor		Båda könen	
	2006-07	2008-09	2006-07	2008-09	2006-07	2008-09
Ej funktionshindrade	91,9	93,2	88,7	90,6	90,4	92,0
<i>ålderstandardiserat</i>	90,9	91,7	86,8	89,0	89,0	90,4
Rörelsehindrade	47,0	51,0	38,8	40,8	41,5	44,3
<i>ålderstandardiserat</i>	74,0	66,0	67,2	67,8	69,2	67,1
Besvär från rörelseorganen men inte rörelsehindrade	83,0	80,5	73,6	75,3	77,4	77,3
<i>ålderstandardiserat</i>	82,2	80,1	76,9	79,7	79,0	79,9
Sjukdom i mage-njurar-urinorgan	77,1	76,4	75,0	76,1	75,9	76,2
<i>ålderstandardiserat</i>	81,4	76,3	76,1	80,3	78,2	78,6
Nedsatt syn	..	62,0	52,3	48,4	57,6	53,7
<i>ålderstandardiserat</i>	..	67,8	65,4	61,1	68,2	64,1
Nedsatt hörsel	71,1	74,8	66,0	62,5	68,9	69,2
<i>ålderstandardiserat</i>	70,7	75,1	67,9	68,0	69,5	72,0
Någon funktionsnedsättning	75,0	73,8	65,5	64,5	69,9	68,8
<i>ålderstandardiserat</i>	77,0	74,6	72,1	72,9	74,4	73,7

.. = Uppgift alltför osäker för att redovisas.

Streckad linje anger att förändringar över tiden bör tolkas med försiktighet, då ULF-undersökningarna genomgått förändringar i genomförandet (2006 och 2008) och uppvägningsförfarandet (2008).

Diagram 3. Tillgång till dator i hemmet för olika grupper, (2008–09). Faktiska och åldersstandardiserade andelar i befolkningen, 16–w år, (%).

Tabell 5 samt Diagram 3 visar i faktiska samt standardiserade andelar hur tillgången till dator ser ut i hemmet för ”Ej funktionshindrade”, de olika grupperna med funktionsnedsättning samt personer med någon funktionsnedsättning.

Vid jämförelse av de standardiserade andelarna (2008–09) så ser man att personer med nedsatt syn samt personer med rörelsehinder har i betydligt lägre grad tillgång till dator än personer utan funktionsnedsättning men de är också i genomsnitt äldre än personer utan funktionsnedsättning.

Störst könsskillnad när det gäller tillgången till dator, en högre andel män, finns bland personer med hörselnedsättning.

Vid mätningen för år 2008-09 var skillnaden den ”digitala klyftan” mellan grupper utan funktionsnedsättning och grupper med någon funktionsnedsättning efter att hänsyn har tagits till de olika åldersammansättningarna 15–20 procentenheter.

I gruppen utan funktionsnedsättning har 92 procent (drygt 90 procent) tillgång till dator mot cirka 69 procent (74 procent) i gruppen med någon funktionsnedsättning.¹¹

Fortfarande är det en stor andel av dem med någon funktionsnedsättning som inte har tillgång till dator, nämligen ungefär en fjärdedel.

11 Siffrorna inom parenteserna är åldersstandardiserade andelar. Denna skillnad mellan grupperna är signifikant på 0,001 nivå (***)

Tillgång till Internet

I tabell 6a nedan anges tillgång till Internet i hemmet, som i stort uppvisar samma mönster som det för tillgång till dator. Tillgången till Internet minskar med stigande ålder, både för personer med funktionsnedsättning och för dem utan funktionsnedsättning.

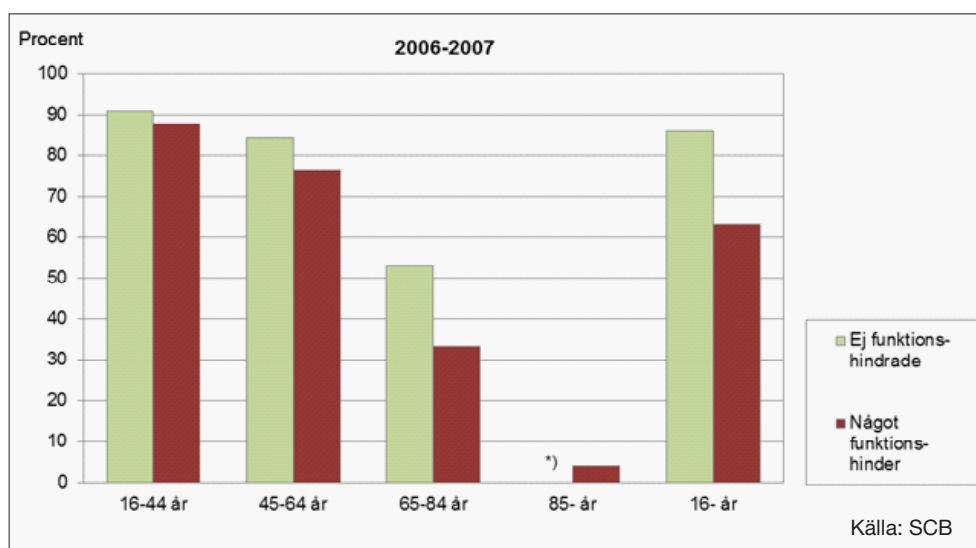
Tillgången till Internet har ökat över åren och den tycks ha ökat speciellt mycket för de yngre personerna med funktionsnedsättningar. Iögonfallande är också i hur mycket högre grad yngre personer använder Internet (tabell 6b) jämfört med äldre och hur liten skillnaden är mellan grupperna med funktionshinder och grupperna utan funktionshinder i dessa respektive åldersgrupper. Tidigare har användningen av Internet framför allt ökat bland personer med "Någon funktionsnedsättning" i åldern 45–64 år. Bland de allra äldsta med någon funktionsnedsättning kan man se en förändring. Det tycks ha skett en ganska stor ökning bland personer med någon funktionsnedsättning i åldersgruppen 65–84 år.

Tabell 6a. Tillgång till Internet i hemmet bland "Ej funktionshindrade" och "Någon funktionsnedsättning" efter åldersgrupp (2006–07)– (2008–09), 16–w år, (%).

		2006-2007	2008-2009
Ej funktionshindrade	16-44 år	90,8	94,9
	45-64 år	84,2	90,3
	65-84 år	53,0	56,9
	85- år-	..	..
	16- år-	85,9	89,9
Någon funktionsnedsättning	16-44 år	87,8	91,6
	45-64 år	76,3	81,6
	65-84 år	33,3	44,6
	85- år-	4,1	9,1
	16- år-	63,1	65,3

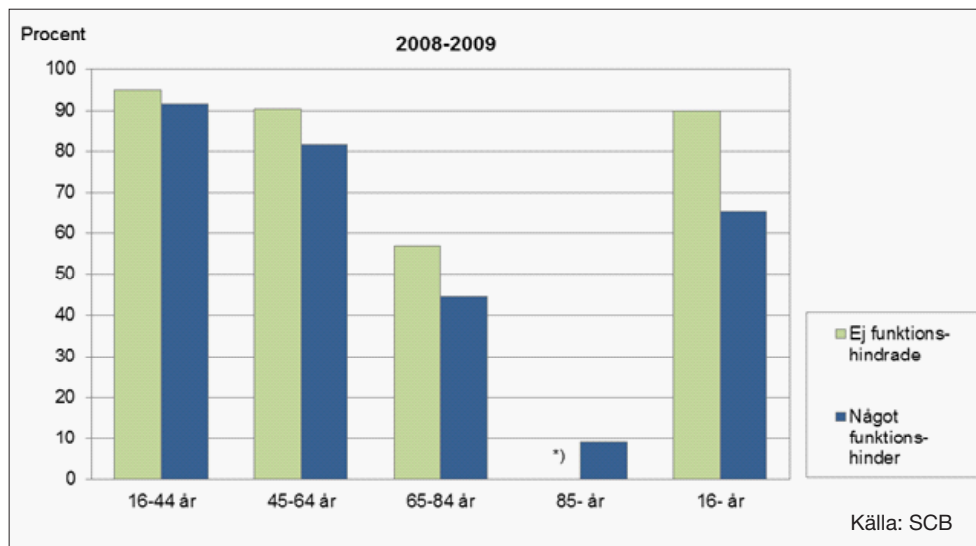
.. = Uppgift alltför osäker för att redovisas.

Diagram 4. Tillgång till Internet i hemmet bland "Ej funktionshindrade" och "Någon funktionsnedsättning" efter åldersgrupp (2006-07), 16-w år, (%).

*) Uppgifterna för gruppen Ej funktionshindrade är alltför osäkra för att redovisas.

Diagram 5. Tillgång till Internet i hemmet bland "Ej funktionshindrade" och "Någon funktionsnedsättning" efter åldersgrupp (2008-09), 16-w år, (%).

*) Uppgifterna för gruppen Ej funktionshindrade är alltför osäkra för att redovisas.

Tabell 6b. Har tillgång till Internet i hemmet och har använt Internet på fritiden. "Ej funktionshindrade" och "Någon funktionsnedsättning" efter åldersgrupp (2006-07) – (2008-09), 16-w år, (%).¹²

	Har tillgång till Internet i hemmet och har använt Internet på fritiden			
	2006-2007		2008-2009	
	Ej funktions- hindrade	Någon funktions- nedsättning	Ej funktions- hindrade	Någon funktions- nedsättning
16-44 år	95,8	93,0	97,8	96,5
45-64 år	89,7	85,2	92,5	85,7
65-84 år	75,6	68,8	82,8	72,9
85- år-	..	..	..	..
16- år-	93,1	85,3	95,5	85,8

.. = Uppgift alltför osäker för att redovisas.

- 12 Streckad linje anger att förändringar över tiden bör tolkas med försiktighet, då ULF-undersökningarna genomgått förändringar i genomförandet (2006 och 2008) och uppvägningsförfarandet (2008).

Därutöver bör svaren från Internetfrågorna 2008-09 inte jämföras med tidigare år av flera skäl:

1) Internetanvändandet räknas 2008-09 från vilken dator som helst, ej enbart hemdatorn.

2) Svartalternativen 2008-09 har en mer högfrekvent skala (maxvärde varje dag) än tidigare.

3) En sammanläggning av flera delfrågor från 2006-07 innebär att det då funnits fler associationsmöjligheter för UP att rapportera olika slags internetanvändning jämfört med 2008-09 så frågeinnehållet var mer sammanfattande.

Svartalternativ t.o.m. 2007:

- 1 Aldrig (ingen gång)<
- 2 Någon gång i kvartalet eller mer sällan (1-5 ggr/år)
- 3 Någon gång i månaden (6-20 ggr/år)
- 4 Någon gång i veckan (21-60 ggr/år)
- 5 Flera gånger i veckan eller oftare (61- ggr/år)

Svartalternativ 2008-09:

- 1 Varje dag (i stort sett)
- 2 Flera gånger i veckan
- 3 Någon gång i veckan (21-60 ggr/år)
- 4 Någon gång i månaden eller mer sällan (1-6 ggr/år)
- 5 Ingen gång
- 8 Vet inte
- 9 Vill ej svara

Tabell 7. Tillgång till Internet i hemmet bland "Ej funktionshindrade" och "Någon funktionsnedsättning" 2008–09 efter kön och åldersgrupp, 16–w år, (%).

KÖN		Dator i hemmet	
		Ej funktionshindrade	Någon funktionsnedsättning
Män	16-44 år	94,9	92,1
	45-64 år	90,1	83,0
	65-84 år	63,4	51,7
	85- år-	..	16,5
	16- år-	90,9	70,1
Kvinnor	16-44 år	94,9	91,2
	45-64 år	90,6	80,4
	65-84 år	50,7	38,4
	85- år-	..	5,0
	16- år-	88,8	61,3
Båda könen	16-44 år	94,9	91,6
	45-64 år	90,3	81,6
	65-84 år	56,9	44,6
	85- år-	..	9,1
	16- år-	89,9	65,3

.. = Uppgift alltför osäker för att redovisas.

Bland äldre (65–84 år) kvinnor med någon funktionsnedsättning visar de faktiska uppgifterna att närmare 40 procent har tillgång till Internet i hemmet jämfört med drygt hälften bland männen. Även om jämförelser med tidigare uppgifter skall göras med försiktighet, så tycks tillgången ha ökat rejält i denna åldersgrupp sedan 2004/05. Vid den mätningen hade en femtedel av kvinnorna samt en fjärdedel av männen tillgång till Internet i hemmet.

Tabell 8a. Tillgång till Internet i hemmet (2006–07), grupper med funktionsnedsättningar och grupper utan funktionsnedsättningar. Faktiska och åldersstandardiserade andelar i befolkningen, 16–w år, (%).

	Internet i hemmet		
	Män	Kvinnor	Båda könen
	2006-2007	2006-2007	2006-2007
Ej funktionshindrade	87,7	83,8	85,9
<i>ålderstandardiserat</i>	86,7	81,6	84,3
Rörelsehindrade	39,3	33,2	35,2
<i>ålderstandardiserat</i>	61,6	61,6	61,6
Besvär från rörelseorganen men inte rörelsehindrade	76,0	67,0	70,7
<i>ålderstandardiserat</i>	75,1	70,2	72,2
Sjukdom i mage-njurar-urinorgan	69,1	68,9	69,0
<i>ålderstandardiserat</i>	73,6	68,2	70,3
Nedsatt syn	..	41,5	49,0
<i>ålderstandardiserat</i>	..	56,8	61,2
Nedsatt hörsel	64,8	58,7	62,1
<i>ålderstandardiserat</i>	64,2	59,9	62,3
Någon funktionsnedsättning	68,1	58,9	63,1
<i>ålderstandardiserat</i>	69,4	65,4	67,2

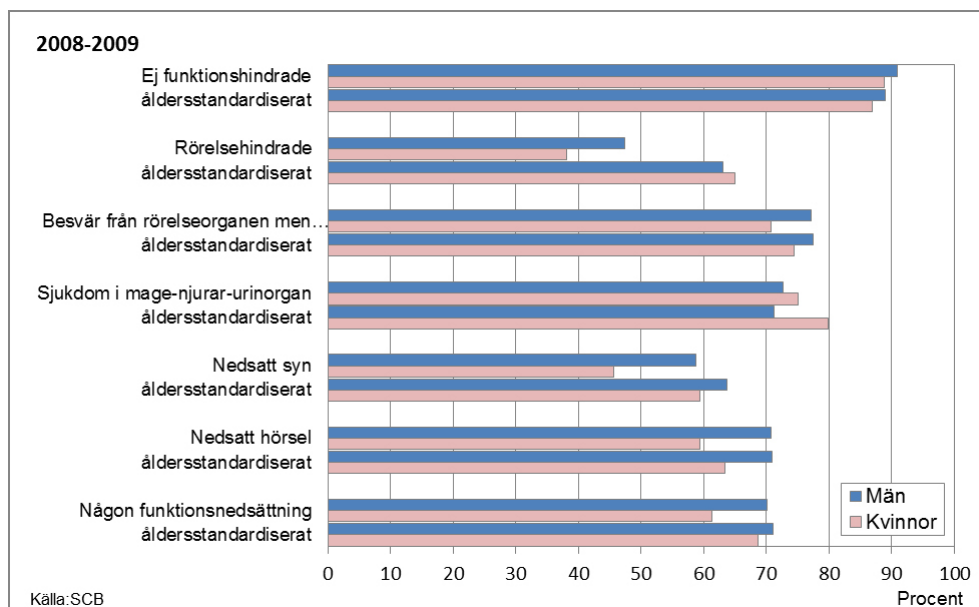
.. = Uppgift alltför osäker för att redovisas.

Tabell 8b. Tillgång till Internet i hemmet (2008–09), grupper med funktionsnedsättningar och grupper utan funktionsnedsättningar. Faktiska och åldersstandardiserade andelar i befolkningen, 16–w år, (%).

	Internet i hemmet		
	Män	Kvinnor	Båda könen
	2008-2009	2008-2009	2008-2009
Ej funktionshindrade	90,9	88,8	89,9
<i>ålderstandardiserat</i>	88,9	86,9	88,0
Rörelsehindrade	47,4	38,1	41,3
<i>ålderstandardiserat</i>	63,0	64,9	64,2
Besvär från rörelseorganen men inte rörelsehindrade	77,2	70,8	73,3
<i>ålderstandardiserat</i>	77,4	74,4	75,6
Sjukdom i mage-njurar-urinorgan	72,6	75,0	74,0
<i>ålderstandardiserat</i>	71,2	79,8	76,1
Nedsatt syn	58,7	45,6	50,8
<i>ålderstandardiserat</i>	63,7	59,3	61,3
Nedsatt hörsel	70,7	59,4	65,6
<i>ålderstandardiserat</i>	70,9	63,3	67,6
Någon funktionsnedsättning	70,1	61,3	65,3
<i>ålderstandardiserat</i>	71,0	68,7	69,8

.. = Uppgift alltför osäker för att redovisas.

Diagram 6. Tillgång till Internet i hemmet 2008-09, grupper med funktionsnedsättningar och grupper utan funktionsnedsättningar. Faktiska och åldersstandardiserade andelar i befolkningen, 16–w år, (%).

Tabell 8b och Diagram 6 visar i faktiska samt åldersstandardiserade andelar hur tillgången till Internet ser ut i hemmet för personer utan funktionsnedsättning samt personer i de olika funktionsnedsättningsgrupperna. Vid mätningen för år 2008–09 var skillnaden den ”digitala klyftan” mellan grupper utan funktionsnedsättning och grupper med någon funktionsnedsättning efter att hänsyn har tagits till de olika ålderssammansättningarna 15–20 procentenheter. I gruppen utan funktionsnedsättning har 90 procent (88 procent) tillgång till Internet mot drygt 65 procent (70 procent) i gruppen med någon funktionsnedsättning.¹³

Fortfarande är det en stor andel av dem med någon funktionsnedsättning som inte har tillgång till Internet, nämligen ungefär en tredjedel.

Vid jämförelse av de standardiserade andelarna så ser man att personer med nedsatt syn har i betydligt lägre grad tillgång till Internet än personer utan funktionsnedsättning men de är också i genomsnitt äldre än personer utan funktionsnedsättning.

Störst könsskillnad när det gäller tillgången till Internet finns bland personer med sjukdom i mag-njurar-urinorgan. Andelen kvinnor med tillgång till Internet i hemmet är nästan 9 procentenheter högre än andelen män bland personer med denna funktionsnedsättning. En viss könsskillnad finns även bland personer med hörselnedsättning samt synnedsättning där andelen män är

13 Siffrorna inom parenteserna är åldersstandardiserade andelar. Denna skillnad mellan grupperna är signifikant på 0,001 nivå (***)

är högre. För övrigt är det ganska lika mellan könen i de olika funktionshindergrupperna.

Andra studier som visar att en stor andel av befolkningen inte har tillgång till Internet är exempelvis Åke Dahlbergs studie¹⁴ rörande Internettjänster för äldre och personer med funktionsnedsättningar. Studien visar att en stor del av befolkningen inte har tillgång till Internet (1,5 miljoner människor) varav en stor andel är äldre. Det handlar om en hel del Internettjänster som personer med funktionsnedsättning kan ha stor nytta av i sin vardag för att hantera exempelvis ekonomi, sociala kontakter, hälsa, kultur och nöje.

De generella tjänster som nämns mest frekvent när det gäller äldre är Internet-banktjänster, söktjänster (inkl. karttjänster), sjukvårdstjänster, sociala medier, kalendertjänster, påminnelsetjänster och trygghetslarm. De mer specifika tjänsterna är exempelvis talande webb, orienteringstjänster och Pictogram. Endast en tredjedel av landstingens hjälpmedelschefer uppger att de kan förskrivas. Många är osäkra på hur regelverket ska tolkas.

Förutom att reglerna för förskrivning är oklara finns en rad andra hinder för tjänsternas spridning i målgruppen. Många av tjänsterna, bl.a. banktjänsterna, anses svårtillgängliga. Det finns också hinder i form av utbildning, ekonomiska restriktioner, motivation, support med mera.

---

¹⁴ Internettjänster för äldre och personer med funktionsnedsättning – möjligheter och begränsningar” (2011) pdf. Författare: Åke Dahlberg Utgivare: Hjälpmedelsinstitutet.

Sammanfattande kommentarer

Tillgången till såväl dator som Internet har sedan slutet av 90-talet stadigt ökat i hela befolkningen och detta gäller både personer med funktionsnedsättning och personer utan funktionsnedsättning. I mitten av nittiotalet hade ungefär en fjärdedel av befolkning mellan 16–84 år tillgång till dator. Några år senare (1998) hade drygt hälften tillgång till dator och vid den mätningen undersökte man även andelen med tillgången till Internet vilken utgjorde en tredjedel i befolkningen 16–84 år.

Personer med funktionsnedsättning har genomgående haft lägre tillgång till dator och Internet. Denna åldersstandardiserade skillnaden låg (2008-09) runt 15 till 20 procentenheter för både dator och Internet. Det tycks således existera en faktisk ”digital klyfta” mellan personer med funktionsnedsättning och den övriga befolkningen.

I gruppen utan funktionsnedsättning har 92 procent (drygt 90 procent) tillgång till dator mot cirka 69 procent (74 procent) i gruppen med någon funktionsnedsättning.¹⁵

I gruppen utan funktionsnedsättning har 90 procent (88 procent) tillgång till Internet mot drygt 65 procent (70 procent) i gruppen med någon funktionsnedsättning.¹⁶

En högre andel män än kvinnor har tillgång till dator i hemmet och detta gäller bland grupper med funktionsnedsättning samt utan funktionsnedsättning. Den stora skillnaden finns bland de äldre (65–84 år) i undersökningen. I faktiska andelar har knappt 70 procent av männen i åldersgruppen 65–84 år utan funktionsnedsättning tillgång till dator i jämförelse med knappt 58 procent av männen med funktionsnedsättning. Motsvarande siffror för kvinnorna i samma åldersgrupp är cirka 55 procent respektive 43 procent. Äldre män med funktionsnedsättning tycks i högre grad ha tillgång till dator i hemmet än både äldre kvinnor med funktionsnedsättning samt utan funktionsnedsättning.

Man kan också notera att män generellt sett har något bättre tillgång till Internet än vad kvinnor har, oavsett om kvinnan har en funktionsnedsättning eller inte men bland personer med sjukdomar i mag-njurar-urinorgan är den standardiserade andelen kvinnor med tillgång till Internet i hemmet nästan nio procentenheter högre än andelen män.

---

¹⁵ Procenttalen inom parenteserna är åldersstandardiserade andelar.

¹⁶ Procenttalen inom parenteserna är åldersstandardiserade andelar.

Det är högst troligt att dessa differenser kommer att minska kraftigt eller utjämnas i takt med att när yngre personer med mer IT-vana kommer att nå det äldsta åldersskiktet.

Personer med nedsatt syn samt personer med rörelsehinder har i betydligt lägre grad tillgång till dator än personer utan funktionsnedsättning men de är också i genomsnitt äldre än personer utan funktionsnedsättning. Störst könskillnad när det gäller tillgången till dator, en högre andel män, finns bland personer med hörselnedsättning.

Vid jämförelse av de standardiserade andelarna så ser man att personer med nedsatt syn har i betydligt lägre grad tillgång till Internet än personer utan funktionsnedsättning men de är också i genomsnitt äldre än personer utan funktionsnedsättning.

Man kan konstatera att vid mätningen för 2008–09 saknar fortfarande drygt 25 procent av alla personer med funktionsnedsättning tillgång till dator och cirka 30 procent hade inte tillgång till Internet.

I takt med att allt fler tjänster utförs via Internet är det ett stort problem att så stora andelar personer med funktionsnedsättning saknar tillgång till dator och Internet. Att exempelvis kunna tillgodogöra sig banktjänster, planera sin resa och komma åt samhällsinformation via Internet innebär förenklingar i vardagslivet för stora grupper medborgare – särskilt de äldre, som ju ofta också har någon form av funktionsnedsättning. Dessutom kan en dator och tillgång till Internet för många innebära att de kan hålla kontakt med yngre släktingar och mer generellt en väg ut ur social isolering.

Åke Dahlbergs studie¹⁷ rörande Internettjänster för äldre och personer med funktionsnedsättningar visar också att en stor del av befolkningen inte har tillgång till Internet (1,5 miljoner människor) varav en stor andel är äldre.

De generella tjänster som nämns mest frekvent när det gäller äldre är Internet-banktjänster, söktjänster (inkl. karttjänster), sjukvårdstjänster, sociala medier, kalendertjänster, påminnelsetjänster och trygghetslarm. De mer specifika tjänsterna är exempelvis talande webb, orienteringstjänster och Pictogram. Endast en tredjedel av landstingens hjälpmedelschefer uppger att de kan förskrivas. Många är osäkra på hur regelverket ska tolkas.

Förutom att reglerna för förskrivning är oklara finns en rad andra hinder för tjänsternas spridning i målgruppen. Många av tjänsterna, bl.a. banktjänsterna, anses svårtillgängliga. Det finns också hinder i form av utbildning, ekonomiska restriktioner, motivation, support med mera.

---

17 Åke Dahlberg, Åke (2011), Internettjänster för äldre och personer med funktionsnedsättning – möjligheter och begränsningar” Art nr 11333-pdf. Vällingby:Hjälpmiddelsinstitutet.

Dator och Internet i hemmet hos personer med funktionsnedsättning

– en jämförelse över åren 2006/07 och 2008/09

I vilken omfattning har personer med funktionsnedsättning tillgång till dator och Internet i hemmet? Finns en klyfta i förhållande till övriga befolkningen?

Hjälpmiddelsinstitutet har i samverkan med SCB försökt besvara dessa frågor i fem rapporter. Det nu aktuella materialet är följden av en förnyad studie som har genomförts med Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) 2006, 2007, 2008 och 2009 som bas för befolkningen 16 år och äldre.

Hjälpmiddelsinstitutet är ett nationellt kunskapscentrum inom området hjälpmedel och tillgänglighet för människor med funktionsnedsättning.

Hjälpmiddelsinstitutet arbetar för full delaktighet och jämlikhet genom att medverka till bra och säkra hjälpmedel, en effektiv hjälpmedelsverksamhet och ett tillgängligt samhälle.

Hjälpmiddelsinstitutets verksamhet omfattar provning och stöd vid upphandling av hjälpmedel, forskning och utveckling, utredningsverksamhet, utbildning och kompetensutveckling, internationell verksamhet samt information och kommunikation.

Hjälpmiddelsinstitutets huvudmän är staten och Sveriges Kommuner och Landsting.

Hjälpmiddelsinstitutet

Box 2047, 174 02 Sundbyberg

Tfn 08-620 17 00

Fax 08-739 21 52

Texttn 08-759 66 30

E-post registrator@hi.se

Webbplats www.hi.se

Artikelnummer

11377-pdf